

รายงานการวิจัย

เรื่อง

ต้นทุนทางตรงและต้นทุนทางอ้อมในการรักษาโรคสมองเสื่อมในเขตจังหวัดเชียงใหม่
Cost of Dementia Disease in Chiangmai Province.

โดย

ภญ.อำไพ พิมพีไกร
ภญ.พรรณพิศา นันทาวัง
ภก.รัชภูมิ เมืองแก้ว
ภก.อดิศร ตริทิพยรักษ์
น.ส.นิภาพรรณ ทิพยจักร์

โรงพยาบาลประสาทเชียงใหม่

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากมูลนิธิอาจารย์เกษม ปังศรีวงศ์

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความช่วยเหลือของทุกฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ป่วยและผู้ดูแล
ทุกรายที่กรุณาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในงานวิจัย ขอขอบคุณทุนวิจัยจากมูลนิธิอาจารย์เกษม ปังศรีวงศ์ เป็น
อย่างยิ่งที่ได้มอบทุนวิจัยและเป็นอีกหนึ่งแรงผลักดันให้งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วง ขอขอบคุณ รศ.ดร.ภญ.อัญชลี
เพิ่มสุวรรณ ที่ให้คำปรึกษาและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์กับงานวิจัยนี้ ขอขอบคุณแพทย์หญิงศศิธร ศิริมหาราช
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลประสาทเชียงใหม่ที่ช่วยให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงลงด้วยดี และขอขอบคุณเจ้าหน้าที่
โรงพยาบาลประสาทเชียงใหม่ทุกท่านที่อำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้และทำให้งานสำเร็จลุล่วงไป
ด้วยดียิ่ง

คณะผู้วิจัย

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากมูลนิธิอาจารย์เกษม ปังศรีวงศ์

บทคัดย่อ

ภาวะสมองเสื่อมเป็นปัญหาสำคัญและพบได้บ่อยในประชากรผู้สูงอายุ โดยพบเป็นสัดส่วนโดยตรงกับอายุ ที่เพิ่มขึ้นภาวะสมองเสื่อมนอกจากจะทำให้ผู้ป่วยสูญเสียความคิด ความจำ และความสามารถในการตัดสินใจแล้ว ยังพบว่ายังมีผลกระทบโดยตรงต่อผู้ดูแลและครอบครัวของผู้ป่วย ในการดูแลผู้ป่วยสมองเสื่อม 1 คน อย่างครอบคลุมและมีคุณภาพ ต้องใช้ผู้ดูแลอย่างน้อย 2 คน ซึ่งนำมาสู่ปัญหาภาระค่าใช้จ่ายที่สูงมาก การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาต้นทุนทางตรงและต้นทุนทางอ้อมของการรักษาผู้ป่วยโรคสมองเสื่อมในจังหวัดเชียงใหม่ โดยทำการศึกษาในผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยว่ามีภาวะสมองเสื่อมและมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่จำนวน 60 คน การศึกษานี้ใช้รูปแบบการการศึกษาเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาด้านต้นทุนทางตรงและต้นทุนทางอ้อมของผู้ป่วยจำนวน 60 คน พบว่าค่าเฉลี่ยต่อคนต่อปีมีค่าใช้จ่ายต้นทุนทางตรงด้านการแพทย์เท่ากับ 39,217.50 บาท ต้นทุนทางตรงที่ไม่เกี่ยวกับการรักษานั้น พบว่าค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 48,115.93 บาท ส่วนต้นทุนทางอ้อม ค่าใช้จ่ายหลักคือค่าสูญเสียรายได้ ค่าเสียโอกาสของญาติผู้ดูแลในแต่ละวันที่มาพบแพทย์โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 7,200.00 บาทต่อคนต่อปี เมื่อรวมต้นทุนค่าใช้จ่ายทั้งหมดเฉลี่ยต่อคนต่อปีในการรักษาผู้ป่วยภาวะสมองเสื่อมนั้นทั้งที่เป็นต้นทุนทางตรงและทางอ้อมพบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 94,533.33 บาท จากผลการศึกษาเมื่อแยกตามระดับความรุนแรงของโรค สิ่งที่พบคือเมื่อความรุนแรงของโรคเพิ่มขึ้นค่าใช้จ่ายเฉลี่ยก็จะเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้นทุนทางตรงที่ไม่เกี่ยวกับการรักษา

ภาวะสมองเสื่อมนอกจากจะส่งผลกระทบต่อภาระค่าใช้จ่ายผู้ป่วยแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อผู้ดูแลและครอบครัว รวมไปถึงชุมชนตลอดจนประเทศชาติ การทราบต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาผู้ป่วยช่วยให้สามารถวางแผนการดูแลได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

Abstract

Dementia is an important problem and is common in the elderly population. It is found to be directly proportional to aging. Dementia in addition to causing the patient to lose his mind, memory and ability to make decisions, also found to have a direct impact on the caregiver and the family of the patient. In comprehensive and quality care for 1 dementia patient requires at least 2 caregivers, which leads to a very high cost burden. The objective of this study was to study the direct and indirect costs of dementia treatment in Chiang Mai province. The study was conducted in 60 patients who have been diagnosed with dementia and are domiciled in Chiang Mai. This study uses a descriptive study model.

The study of direct and indirect costs of 60 patients found that the average cost per person per year for medical direct costs was 39,217.50 baht, non medical direct costs was 48,115.93 baht. Indirect costs, the main expense is the loss of income, the opportunity cost of the caregivers of each day who visit the doctor, with an average of 7,200.00 baht per person per year. When including the total cost, the average cost per person per year for the treatment of dementia was 94,533.33 baht. From the results of study when classified according to the severity of the disease. The study shows the severity of the disease increases, the average cost increases accordingly, especially non medical direct costs.

Dementia, in addition to affecting the burden of patient expenses. Also affecting caregivers and families including communities as well as the nation. Knowing the costs of patient care can help to plan care appropriately and efficiently.

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	i
กิตติกรรมประกาศ	ii
บทคัดย่อภาษาไทย	iii
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	iv
บทนำ	1
ทบทวนวรรณกรรม	4
คำจำกัดความของภาวะสมองเสื่อม	4
ระบาดวิทยาของภาวะสมองเสื่อม	5
สาเหตุของภาวะสมองเสื่อม	6
อาการของภาวะสมองเสื่อม	7
การรักษาภาวะสมองเสื่อม	8
การประเมินทางเภสัชเวชศาสตร์	11
งานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	12
ระเบียบวิธีวิจัย	14
ผลการศึกษา	16
สรุปและอภิปรายผลการศึกษา	23
เอกสารอ้างอิง	27